

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКУ

РЗЗ

КЛАСИФИКАЦИЈА ВРСТА ГРАЂЕВИНА

2005
15

МЕТОДОЛОГИЈЕ И СТАНДАРДИ

КЛАСИФИКАЦИЈА ВРСТА ГРАЂЕВИНА

БЕОГРАД, 2005.

МЕТОДОЛОГИЈЕ И СТАНДАРДИ – Класификација врста грађевина

Издавач

Републички завод за статистику Србије
Београд, Милана Ракића бр. 5

За издавача

Др Драган Вукмировић, директор

Приликом коришћења података објављених у овој
публикацији обавезно је навођење извора.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
006+311

МЕТОДОЛОГИЈЕ и стандарди / Републички
завод за статистику Србије ; за издавача
Драган Вукмировић. - 2003, бр. 1- . -
Београд (Милана Ракића 5) : Републички
завод за статистику Србије, 2003- (Београд
: Републички завод за статистику Србије). -
29 cm

ISSN 1451-7477 = Методологије и стандарди
- Републички завод за статистику Србије

COBISS.SR-ID 112201996

САДРЖАЈ

Предговор	5
Увод	7
Разлози увођења Класификације врста грађевина Европске заједнице у статистички систем Републике Србије	7
Класификација врста грађевина у класификационом систему европске заједнице	7
Опште напомене	7
Структура Класификације врста грађевина	9
Упоредивост Класификације врста грађевина са Номенклатуром грађевинских објеката и радова	11
Упутство за примену класификације врста грађевина	12
Класификациона начела	12
Дефиниције	12
Разврставање грађевина према методи „Одозго према доле“ („Top-down“)	14
Примена класификације врста грађевина	15
Структура класификације врста грађевина на нивоу подкласа	16
Класификација врста грађевина, са објашњењима	19

ПРЕДГОВОР

Републички завод за статистику Србије објављује Класификацију врста грађевина која је саставни део инструмената потребних за спровођење појединих статистичких истраживања из области статистике грађевинарства.

Класификација врста грађевина урађена је на основу одговарајуће Класификације врста грађевина Европске заједнице (*Classification of Types of Construction – CC, final version, Eurostat, 1997*) и то тако што су преузети структура и садржај свих нивоа те класификације, али су неки најнижи нивои (класе) додатно рашчлањени због потреба наших статистичких истраживања и због лакшег усаглашавања са Номенклатуром грађевинских објеката и радова, која је била коришћена до сада.

Да би се осигурала међународна упоредивост података са тзв. краткорочним индикаторима грађевинске делатности (*Short terms statistics on construction industry*), наведена класификација биће примењена и код тромесечног статистичког извештаја грађевинарства (Грађ-31).

Применом Класификације врста грађевина престаје коришћење Номенклатуре грађевинских објеката и радова (едиција Методолошки материјали, свеска бр. 340, Савезни завод за статистику, 1989).

Београд, 2005.

Директор
Др Драган Вукмировић

У В О Д

Разлози за увођење класификације врста грађевина Европске заједнице у статистички систем Републике Србије

У статистичким истраживањима из области статистике грађевинарства у току је усвајање и примена европских статистичких стандарда и класификација, као и допуна постојећег система праћења података новим садржајима, односно индикаторима који до сада нису били праћени или нису били усклађени са стандардима Европске заједнице.

Увођењем и применом Класификације делатности која се заснива на Класификацији делатности Европске заједнице (*NACE – rev. 1*), усклађено је дефинисање делатности грађевинарства (у сектору Ћ, област 45) са Европском заједницом, што је био основни корак за примену европских статистичких стандарда. После дефинисања грађевинске делатности потребно је дефинисати и класификовати њене резултате, због чега је било потребно у наш статистички систем увести одговарајућу класификацију, коју је за такве статистичке потребе прописала Европска заједница.

У методологији индустријских краткорочних индикатора – модул Б, Грађевинарство (статистички систем Европске заједнице, Луксембург, 2002), за индикаторе из области статистике грађевинарства (уговорени радови, производња, грађевинске дозволе, запосленост, плате, одрађени часови рада), предвиђа се разврставање података према Класификацији врста грађевина (*The Clasification of Types of Constructions – CC, Eurostat, 15.10.1997, final version*). Исто тако, Одлуком Савета Европске заједнице бр. 58/97, о структурној пословној статистици (модул за пословне статистике у грађевинарству), прописује се разврставање вредности промета у грађевинарству према Класификацији врста грађевина. Ову класификацију, такође, треба применити и у осталим истраживањима у области статистике грађевинарства, као нпр. у извештајима о зградама грађеним у организацији индивидуалних власника.

За потребе статистике и њених корисника, урађена је **Класификација врста грађевина** у којој су грађевине детаљније разврстане.

КЛАСИФИКАЦИЈА ВРСТА ГРАЂЕВИНА У КЛАСИФИКАЦИОНОМ СИСТЕМУ ЕВРОПСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

Опште напомене

Статистички систем Европске заједнице (*Eurostat*) направио је Класификацију врста грађевина на основу привремене Централне класификације производа – ЦКП (*Central Product Classification – CPC*), коју је Статистички систем Уједињених нација објавио 1991. године. Централна класификација производа у одељку 52 – „Грађевине“, разликује два главна подручја грађевина, „Зграде“ и „Остале грађевине“, које су у Класификацији врста грађевина такође два основна подручја.

Истовремено, настоји се да Класификација врста грађевина буде у складу са препорукама Уједињених нација важећим у овој области, и то:

- са дефиницијама које се односе на текуће грађевинске и стамбене статистике за државе *ECE/ UN* региона (1994)¹, и
- са препорукама за попис становништва и станова за 1990. годину за државе *ECE* региона², које су заједно припремиле Економска комисија Уједињених нација за Европу и Статистички систем Европске заједнице.

У поређењу са структуром Централне класификације производа, структура подручја „Зграде“ у Класификацији врста грађевина детаљније је рашчлањена и обухвата знатан број додатних класификационих јединица. Усклађеност класа Класификације врста грађевина са подкласама ЦКП-а приказана је у табели Структура класификације врста грађевина.

Класификација врста грађевина направљена је тако да служи у различите сврхе, као што су статистичка праћења грађевинске активности, попис зграда и станова, за статистичке податке о ценама грађевинских радова и за израду националних рачуна. Исто тако, Класификацију треба користити за дефиниције грађевина, које су неопходне за припремање информација о специфичним променљивима (нпр. грађевинске дозволе, производња) у вези са краткорочним индикаторима. Такође, Класификација врста грађевина урађена је за статистичко праћење целокупног трајања грађевине: од издавања грађевинске дозволе, изградње, промене намене, реконструкције, оправки, до рушења грађевине. На крају, Класификација врста грађевина у Европској заједници може се употребити као класификациони стандард за набавке и понуде с предрачуницама уговора о јавним радовима које покреће Комисија Европске заједнице.

Класификација врста грађевина користи децимални систем и укључује:

- 2 подручја (једноцифрене шифре)
- 6 одељака (двоцифрене шифре)
- 20 група (троцифрене шифре)
- 46 класа (четвороцифрене шифре).

СКРАЋЕНИЦЕ

ЕЗ	Европска заједница
КД	Класификација делатности
КВГ	Класификација врста грађевина
ЦКП	Централна класификација производа
m ²	квадратни метар
m ³	кубни метар

¹ Статистички стандарди и студије, бр. 43, Уједињене нације, Њујорк, 1994.

² Статистички стандарди и студије, бр. 49, Уједињене нације, Њујорк, 1998.

Структура класификације врста грађевина

1 ЗГРАДЕ

ЦКП шифре¹

11 Стамбене зграде

111 Стамбене зграде с једним станом

1110 Стамбене зграде с једним станом

52 111.д1

112 Стамбене зграде с два или више станова

1121 Стамбене зграде с два стана

52 111.д2

1122 Стамбене зграде с три или више станова

52 119.д1

113 Зграде за становање заједница

1130 Зграде за становање заједница

52 119.д2

12 Нестамбене зграде

121 Хотели и сличне зграде

1211 Хотели

52 124.д1

1212 Остале зграде за краткотрајни боравак

52 124.д2

122 Пословне зграде

1220 Пословне зграде

52 122.д1

123 Зграде за трговину на велико и мало

1230 Зграде за трговину на велико и мало

52 122.д2

124 Зграде за саобраћај и комуникације

1241 Зграде за комуникације, станице, терминали и сличне зграде

52 122.д3

1242 Гараже

52 122.д4

125 Индустијске зграде и складишта

1251 Индустијске зграде

52 121.д1

1252 Резервоари, силоси и складишта

52 121.д2

126 Зграде за културно-уметничку делатност и забаву, образовање, болнице и остале зграде за здравствену заштиту

1261 Зграде за културно-уметничку делатност и забаву

52 123

1262 Музеји и библиотеке

52 125.д1

1263 Школске зграде и зграде за научноистраживачке делатности

52 125.д2

1264 Болнице и остале зграде за здравствену заштиту

52 126

1265 Спортске дворане

52 279.д1

127 Остале нестамбене зграде

1271 Пољопривредне зграде

52 129.д1

1272 Зграде за обављање верских и других обреда

52 129.д2

1273 Историјски или заштићени споменици

52 129.д3

1274 Остале зграде, другде неклаификоване

52 129.д4

¹ Ознаке д1, д2 итд. уз шифру значе да се само део садржаја подкласе ЦКП поклапа са поједином класом КВГ, односно да су у појединој подкласи ЦКП обухваћене грађевине из две или више класа КВГ.

2 ОСТАЛЕ ГРАЂЕВИНЕЦПЦ шифре¹**21 Саобраћајна инфраструктура****211 Аутопутеви, путеви и улице**

2111 Аутопутеви и остали путеви за саобраћај моторних возила

52 211.d1

2112 Остали путеви и улице

52 211.d2

212 Железничке пруге

2121 Међумесне железничке пруге

52 212.d1

2122 Градске железничке пруге

52 212.d2

213 Аеродромске стазе

2130 Аеродромске стазе

52 213

214 Мостови, вијадукти, тунели и подземни пролази

2141 Мостови и вијадукти

52 221 + 52 222

2142 Тунели и подземни пролази

52 223 + 52 224

215 Луке, пловни канали, бране и остали хидрограђевински објекти

2151 Луке и пловни канали

52 232

2152 Бране и насипи

52 233

2153 Аквадукти, хидрограђевински објекти за одводњавање и наводњавање

52231 + 52 234

22 Цевоводи, комуникациони и електрични водови**221 Међумесни (даљински) цевоводи, комуникациони и електрични водови**

2211 Међумесни (даљински) нафтоводи и гасоводи

52 241.d2

2212 Међумесни (даљински) водоводи

52 241.d1

2213 Међумесни телекомуникациони водови

52 242

2214 Далеководи

52 243

222 Локални цевоводи и водови

2221 Локална мрежа гасовода

52 250.d1

2222 Локални водоводи, пароводи и топоводи

52 250.d2

2223 Канализациона мрежа

52 250.d3

2224 Локални електрични и телекомуникациони водови

52 250.d4

23 Сложене индустријске грађевине**230 Сложене индустријске грађевине**

2301 Грађевине за рударство и вађење нафте и гаса

52 261

2302 Електране

52 262

2303 Грађевине и постројења за хемијску индустрију

52 263

2304 Објекти и постројења у тешкој индустрији, другде неklasификовани

52 269

24 Остале непоменуте грађевине**241 Грађевине за спорт и рекреацију**

2411 Спортски терени

52 271

2412 Остале грађевине за спорт и рекреацију

52 279.d2

242 Остале грађевине (осим зграда), другде неklasификоване

2420 Остале грађевине (осим зграда), другде неklasификоване

52 290

¹ Ознаке d1, d2 итд. уз шифру значе да се само део садржаја подкласе ЦПЦ поклапа са поједином класом КВГ, односно да су у појединој подкласи ЦПЦ обухваћене грађевине из две или више класа КВГ.

Упоредивост класификације врста грађевина са номенклатуром грађевинских објеката и радова

Номенклатура грађевинских објеката и радова (едиција Методолошки материјали, свеска бр. 340, Савезни завод за статистику, 1989) која се користила у истраживањима из области грађевинске и стамбене статистике у којима се приказује величина грађевина, прилично детаљно је обухватала све врсте грађевина са одговарајућим јединицама мере, док у статистичком систему Европске заједнице сличне врсте номенклатуре са јединицама мере за величине грађевина нема. Да би се задржао континуитет у приказивању величине неких важнијих грађевина у статистичком систему, Класификација врста грађевина Европске заједнице раздјељена је на подкласе, и за цело подручје „Зграде“ додате су одговарајуће јединице мере, док су код подручја „Остале грађевине“ јединице мере додате само за неке подкласе.

Ове класификације могу се садржајно упоредити:

- област грађевинарства у Номенклатури грађевинских објеката и радова нешто је шире дефинисана него у Класификацији врста грађевина (нпр. обхваћене су нафтне бушотине);
- врсте грађевина у поменутој Номенклатури детаљније су разврстане нето класе у Класификацији врста грађевина. Тако Номенклатура има 10 највиших нивоа (подручја) и 436 најнижих нивоа (класа), а Класификација врста грађевина има 2 подручја и 46 класа, односно 82 најнижа нивоа (подкласе).

Најједноставније поређење може се урадити на највишем нивоу разврставања ових класификација.

УСКЛАЂЕНОСТ ПОДРУЧЈА КЛАСИФИКАЦИЈЕ ВРСТА ГРАЂЕВИНА СА ПОДРУЧЈИМА НОМЕНКЛАТУРЕ ГРАЂЕВИНСКИХ ОБЈЕКТА И РАДОВА

Класификација врста грађевина		Номенклатура грађевинских објеката и радова	
шифра подручја	назив подручја	шифра подручја	назив подручја
1	Зграде	5	Индустријске зграде и објекти
		6	Пољопривредне и шумарске зграде и објекти
		7	Зграде и објекти у осталим привредним делатностима
		8	Зграде и објекти у ванпривредним делатностима
		9 (део1)	Радови редовног одржавања, грађевински објекти и радови необухваћени врстама 0–8
2	Остале грађевине	0	Хидрограђевински објекти
		1	Саобраћајни објекти
		2	Грађевински објекти електроенергетских, телеграфско-телефонских (ТТ) и сигнално-сигурносних (СС) преноса
		3	Нафтоводи, гасоводи, пароводи, жичаре и остали непоменути транспортни објекти
		4 (део)	Геолошко-истражни и рударски радови
		9 (део2)	Радови редовног одржавања, грађевински објекти и радови необухваћени врстама 0–8

УПУТСТВО ЗА ПРИМЕНУ КЛАСИФИКАЦИЈЕ ВРСТА ГРАЂЕВИНА

Класификациона начела

Класификација врста грађевина урађена је за потребе статистичких истраживања у Републици Србији и то тако што су преузети структура и садржај свих нивоа Класификације врста грађевина Европске заједнице, с тим што су неки најнижи нивои (класе) додатно рашићени. Класификација врста грађевина има 82 подкласе, а обележене су петоцифреним шифром у оквиру које прве четири цифре означавају ниво класе Класификације врста грађевина Европске заједнице. За приказивање величине нових грађевина у оквиру целог подручја 1, „Зграде“, додате су јединице мере, а за подручје „Остале грађевине“ – само за поједине подкласе.

У Класификацији врста грађевина грађевине су подељене на два основна подручја: „Зграде“ и „Остале грађевине“. Подела на ова два подручја заснива се на специфичностима техничког дизајна и извођења пројекта, а произлази из специјалне намене грађевина. Унутар тих подручја нижи ниво класификовања зграда заснива се углавном на намени (нпр. стамбене зграде, нестамбене зграде). Подаци о месту грађевине, власништву и институцији којој припада нису важни за ову класификацију, па су занемарени, осим у неколико случајева.

Нижи ниво класификовања осталих грађевина углавном се заснива на техничком дизајну који је одређен наменом ових грађевина.

Грађевине се класификују према најнижем нивоу, што значи да се у одговарајућа поља на статистичким обрасцима уписује петоцифрена шифра подкласе.

Дефиниције

Грађевине су конструкције спојене с тлом (подземна, надземна градња, као и водоградња) за које се обављају грађевински радови, а направљени су од грађевинских материјала и готових производа за уградњу. Припрема земље, сејање или сађење, итд., која служи у пољопривредне сврхе, не спада у грађевинске радове.

Зграде су трајне грађевине са кровом и спољним зидовима, изграђене као самосталне употребне целине које пружају заштиту од временских и других спољних утицаја, а намењене су за становање, обављање неке делатности или за смештај и чување животиња, робе, опреме за различите производне и услужне делатности итд.

Зградама се сматрају и грађевине који имају кров, али немају (све) зидове, нпр. настрешнице, као и грађевине које су претежно или потпуно смештене испод површине земље, нпр. склоништа, подземне гараже, продавнице и други пословни простор и у подземним пролазима, и сл.

Индивидуална зграда је издвојена зграда, такође, у случају када грађевине имају заједничку конструкцију (нпр. грађевине повезане једном страном или куће у низу) или неке јединице које су одвојене пожарним зидом. Уколико нема пожарног зида, код зграда са заједничком конструкцијом зграде се сматрају индивидуалним грађевинама ако имају посебан улаз, сопствено одржавање система и могу се користити одвојено.

Стамбене зграде су грађевине у којима је 50% или више укупне корисне подне површине зграде намењено за стамбене сврхе.

Нестамбене зграде су грађевине које немају стамбене површине или је мање од 50% укупне корисне подне површине зграде намењено за становање. Ако је најмање половина од укупне подне површине зграде намењена за становање, зграда се сматра стамбеном.

Корисна површина стана је подна површина мерена унутар спољних зидова стана и представља збир површина свих соба, кухиње, купатила, нужника и осталих помоћних просторија у саставу стана. Искључују се површине подрума и поткровља који нису уређени као стан или део стана, затим површине гаража, котларница, шупа и сл., као и степеништа и друге заједничке просторије у зградама с више станова.

У појединим статистичким истраживањима, поред шифре и назива грађевине из подручја 1, „Зграде“, као и за поједине подкласе унутар подручја „Остале грађевине“, додате су одговарајуће јединице мере ради приказивања величине грађевине.

Дефиниције јединица мера дате уз поједине шифре и имена подкласа у овој класификацији су следеће:

m² Бруто површина зграде је збир површина свих етажа у згради које су обухваћене спољним зидовима, укључујући и дебљину спољних зидова. Обухватају се етаже чији је под испод површине средње коте околног тла, као и приземља и све етаже изнад приземља, укључујући површине степеништа, лифтова, ходника, улаза, пролаза и сл., а искључују се површине балкона.

m³ Бруто запремина зграде је збир запремина свих наткривених делова зграде, укључујући спољне зидове. Израчунава се тако што се грађевинска бруто површина одговарајућих делова зграде множи са висином тих делова.

Почетна кота висине зграде (или делова зграде) рачуна се од површине пода подрума или друге најниже етаже у згради, до средње висине кровне конструкције, односно за зграде с равним кровом или терасом која је уједно и таваница највишег спрата узима се кота горње површине равног крова или терасе.

m³ Запремина резервоара и силоса је запремина шупљина тих грађевина, без дебљине спољних зидова и облога.

Величина дограђених делова зграде (у хоризонталном или вертикалном смеру) приказује се у јединицама мере само у случају ако су таквом градњом добијени нови станови или пословни простори као нове стамбене целине било које намене. Јединицама мере не приказује се доградња соба или помоћних просторија унутар постојећих станова, као ни слична проширења постојећих пословних просторија.

Напомињемо да је горе наведене дефиниције јединица мера опште статистичке стандарде за приказивање величине зграда препоручила Европска статистика и УН/Економска комисија за Европу. У појединачним случајевима, за израчунавање бруто површине или запремине зграде, за које овде није дат детаљнији опис, извештајна јединица примениће грађевинске стандарде важеће код нас, при чему треба да води рачуна о томе да они битно не одступају од наведених европских стандарда.

Остале грађевине су све грађевине који нису зграде: железнице, путеви, мостови, аутопутеви, аеродромске стазе, базени итд.

Разврставање грађевина према методи „Одозго према доле“ („Top-down“)

Јединица која се разврстава обично је индивидуална грађевина (зграда, пут, цевовод итд.). У неким случајевима класификацију је могуће применити једино на грађевински комплекс као целину.

За сложене грађевине које се састоје од неколико зграда, свака зграда мора се разврстати као одвојена јединица. Ако се, на пример, средња школа састоји од школске зграде и ђачког дома, школској згради додељује се шифра подкласе 12633, а ђачком дому шифра 11300. Међутим, ако нису доступни детаљнији подаци, обе зграде треба сврстати у подкласу 12633, тј. у Зграде средњих и осталих школа.

Као што је већ речено, грађевине се разврставају према својој специфичној намени. Грађевинама које се користе или су намењене за различите намене (нпр. комбинована стамбено-пословна зграда) треба дати шифру према претежној намени. Претежна намена грађевине одређује се на следећи начин:

Прво треба утврдити за које се све намене користе поједини делови грађевине и одредити подкласе према Класификацији врста грађевина. Затим треба израчунати процентуално учешће површине појединих делова у укупној површини грађевине или процентуално учешће вредности појединих делова у укупној вредности грађевине и те проценте прикључити уз одговарајућу шифру.

После тога, грађевина се разврстава према тзв. „top-down“ методи (одозго према доле). Грађевина се прво разврстава у подручје са једноцифреним шифром (зграде или остале грађевине), према делу који има највећи проценат учешћа у укупној површини или вредности, затим у одељак са двоцифреним шифром (стамбена зграда, нестамбена зграда, саобраћајна инфраструктура итд.), такође према највећем уделу. У следећој фази, грађевина се разврстава у групу са троцифреним шифром, са највећим уделом унутар одељка, а затим у класу са четвороцифреним шифром, са највећим уделом унутар групе. На крају, сврстава се у подкласу са петоцифреним шифром са највећим уделом унутар класе.

Ово правило може се илустровати теоретским примером који следи.

Укупна корисна површина неке зграде дели се на:

Намена појединих делова грађевине	Учешће у укупној корисној површини зграде у %	Класификација врста грађевина			
		одељак	група	класа	подкласа
4 стана	30%	11	112	1122	11220
Банка	10%	12	122	1220	12200
Апотека и продавнице	20%	12	123	1230	12300
Библиотека	30%	12	126	1262	12620
Лекарска ординација	10%	12	126	1264	12642

У овом случају, зграда се разврстава на следећи начин:

- у одељак са двоцифреном шифром 12, „Нестамбене зграде“, јер нестамбени део (банка, апотека и продавнице, библиотека и лекарска ординација) чини највећи проценат укупне корисне површине (70%);
- у групу са троцифреном шифром 126, „Зграде за културно-уметничку делатност и забаву, образовање, болнице и остале зграде за здравствену заштиту“, зато што група 126 (библиотека и лекарска ординација) има највећи проценат (40%) унутар одељка 12;
- у класу са четвороцифреном шифром 1262, „Музеји и библиотеке“, зато што ова класа (библиотека) представља највећи проценат (30%) унутар групе 126;
- и на крају, ова класа се разврстава у подкласу са петоцифреном шифром 12620, „Музеји и библиотеке“, зато што је у наведеном примеру ова подкласа једина у класи 1262.

ПРИМЕНА КЛАСИФИКАЦИЈЕ ВРСТА ГРАЂЕВИНА

Класификација врста грађевина примењиваће се у оним истраживањима из области статистике грађевинарства у којима је потребно приказати податке о величини грађевина или детаљније податке о намени грађевина.

Класификација врста грађевина уводиће се у статистичка истраживања уз истовремено усклађивање њихових садржаја са осталим стандардима Европске заједнице, или при увођењу потпуно нових истраживања. Увођењем Класификације врста грађевина, постојећа Номенклатура грађевинских објеката и радова престаје да се користи.

СТРУКТУРА КЛАСИФИКАЦИЈЕ ВРСТА ГРАЂЕВИНА НА НИВОУ ПОДКЛАСА

1 ЗГРАДЕ

11 Стамбене зграде

111		Стамбене зграде с једним станом
1110	11100	Стамбене зграде с једним станом
112		Стамбене зграде с два или више станова
1121	11210	Стамбене зграде с два стана
1122	11220	Стамбене зграде с три или више станова
113		Зграде за становање заједница
1130	11300	Зграде за становање заједница

12 Нестамбене зграде

121		Хотели и сличне зграде
1211		Хотели
	12111	Хотели и мотели
	12112	Ресторани, барови и сличне угоститељске зграде
1212	12120	Остале зграде за краткотрајни боравак
122		Пословне зграде
1220	12200	Пословне зграде
123		Зграде за трговину на велико и мало
1230	12300	Зграде за трговину на велико и мало
124		Зграде за саобраћај и комуникације
1241		Зграде за комуникације, станице, терминали и сличне зграде
	12411	Зграде друмског саобраћаја
	12412	Зграде железничког саобраћаја
	12413	Зграде ваздушног саобраћаја
	12414	Зграде воденог саобраћаја
	12415	Зграде пошта и телекомуникација
	12416	Зграде за телевизијско и радио емитовање
	12417	Остале зграде за промет и комуникације
1242	12420	Гараже
125		Индустријске зграде и складишта
1251	12510	Индустријске зграде
1252		Резервоари, силоси и складишта
	12521	Резервоари и силоси
	12522	Затворена складишта
	12523	Наткривена складишта
126		Зграде за културно-уметничку делатност и забаву, образовање, болнице и остале зграде за здравствену заштиту
1261	12610	Зграде за културно-уметничку делатност и забаву
1262	12620	Музеји и библиотеке
1263		Школске зграде и зграде за научноистраживачке делатности
	12631	Зграде дејјих вртића
	12632	Зграде основних школа
	12633	Зграде средњих и осталих школа

	12634	Зграде факултета
	12635	Зграде за научноистраживачку делатност
1264		Болнице и остале зграде за здравствену заштиту
	12641	Зграде болница и клиника
	12642	Остале зграде за здравствену заштиту
	12643	Зграде за ветеринарско лечење
1265	12650	Спортске дворане
127		Остале нестамбене зграде
1271		Пољопривредне зграде
	12711	Стаје за стоку и живинарници
	12712	Зграде за узгој, производњу и смештај пољопривредних производа
	12713	Пољопривредни силоси
	12714	Остале пољопривредне зграде
1272		Зграде за обављање верских и других обреда
	12721	Зграде за обављање верских обреда
	12722	Зграде на гробљима
	12723	Остале грађевине на гробљима
1273	12730	Историјски или заштићени споменици
1274		Остале зграде, другде неklasификоване
	12741	Касарне и остале зграде за војску, полицију или ватрогасце
	12742	Остале зграде, другде неklasификоване

2 ОСТАЛЕ ГРАЂЕВИНЕ

21 Саобраћајна инфраструктура

211		Аутопутеви, путеви и улице (за саобраћај моторних возила)
2111		Аутопутеви и остали путеви
	21111	Аутопутеви
	21112	Остали путеви (за саобраћај моторних возила)
2112	21120	Остали путеви и улице
212		Железничке пруге
2121	21210	Међумесне железничке пруге
2122		Градске железничке пруге
	21221	Градске железничке пруге
	21222	Трамвајске пруге
213		Аеродромске стазе
2130	21300	Аеродромске стазе
214		Мостови, вијадукти, тунели и подземни пролази
2141	21410	Мостови и вијадукти
2142	21420	Тунели и подземни пролази
215		Луке, пловни канали, бране и остали хидрограђевински објекти
2151		Луке и пловни канали
	21511	Поморске и речне луке
	21512	Пловни канали
	21513	Грађевине на рекама и каналима
2152	21520	Бране и насипи
2153	21530	Аквадукти, хидрограђевински објекти за одводњавање и наводњавање

22 Цевоводи, комуникациони и електрични водови

221		Међумесни (даљински) цевоводи, комуникациони и електрични водови
2211		Међумесни (даљински) нафтоводи и гасоводи
	22111	Међумесни (даљински) нафтоводи
	22112	Међумесни (даљински) гасоводи
	22113	Међумесни (даљински) цевоводи за хемијске и друге производе
2212		Међумесни (даљински) водоводи
	22121	Међумесни (даљински) водоводи
	22122	Остале грађевине уз међумесне водоводе
2213	22130	Међумесни телекомуникациони водови
2214		Далеководи
	22141	Далеководи
	22142	Трансформаторске станице
222		Локални цевоводи и водови
2221	22210	Локална мрежа гасовода
2222		Локални водоводи, пароводи и топловоди
	22221	Локални водоводи
	22222	Остале грађевине у локалној водоводној мрежи
	22223	Пароводи и топловоди
2223		Канализациона мрежа
	22231	Јавна канализациона мрежа
	22232	Остала канализациона мрежа
	22233	Објекти за прикупљање и пречишћавање отпадних вода
2224		Локални електрични и телекомуникациони водови
	22241	Локални електрични водови
	22242	Локалне трансформаторске станице
	22243	Локални телекомуникациони водови

23 Сложене индустријске грађевине

230		Сложене индустријске грађевине
2301	23010	Грађевине за рударство и вађење нафте и гаса
2302	23020	Електране
2303	23030	Грађевине и постројења за хемијску индустрију
2304	23040	Објекти и постројења у тешкој индустрији, другде неklasификовани

24 Остале непоменуће грађевине

241		Грађевине за спорт и рекреацију
2411	24110	Спортски терени
2412		Остале грађевине за спорт и рекреацију
	24121	Пристаништа у marinaма
	24122	Остале грађевине за спорт и рекреацију
242		Остале грађевине (осим зграда), другде неklasификоване
2420	24200	Остале грађевине (осим зграда), другде неklasификоване

КЛАСИФИКАЦИЈА ВРСТА ГРАЂЕВИНА, СА ОБЈАШЊЕЊИМА

Шифра врсте грађевине, према подручју, одељку, групи, и класи	Шифра под-класе ¹	Опис грађевина	Јединица мере
---	------------------------------	----------------	---------------

1	ЗГРАДЕ
----------	---------------

11 *Стамбене зграде*

111 1110 11100 **Стамбене зграде с једним станом** **m²/m³**

Ова подкласа обухвата:

- издвојене куће које се користе за стално становање или за повремени боравак (за одмор и сл.), као што су породичне куће, стамбене зграде на сеоским имањима, виле, викендице, летњиковци, планинске колибе, ловачке куће и сл.
- куће у низу, спојене зидом, или низ спојених кућа на стрмини (терасама), у којима сваки стан има свој кров и свој улаз директно из приземља.

Ова подкласа не обухвата:

- пољопривредне зграде; види 1271.

112 **Стамбене зграде с два или више станова**

1121 11210 **Стамбене зграде с два стана** **m²/m³**

Ова подкласа обухвата:

- издвојене куће и куће повезане зидом или низ кућа спојених терасама (на стрмини), с два стана који се користе за стално становање или за повремени боравак (за одмор и сл.).

Ова подкласа не обухвата:

- куће повезане зидом или низ кућа спојених терасама (на стрмини), с једним станом, у којима сваки стан има свој кров и свој улаз директно из приземља; види 11100.

1122 11220 **Стамбене зграде с три или више станова** **m²/m³**

Ова подкласа обухвата:

- издвојене и остале стамбене зграде с три и више станова, као што су нпр. стамбени блокови, куће с апартманима и сл., у којима су станови намењени за стално становање или за повремени боравак (за одмор и сл.).

Ова подкласа не обухвата:

- зграде за становање заједница (домове и сл.); види 11300
- зграде хотела, мотела, ресторана, барова и сл.; види 12111, 12112
- преноћишта за омладину, кампове и бунгалове за одмор; види 12120.

113 1130 11300 **Зграде за становање заједница** **m²/m³**

Ова подкласа обухвата:

- зграде за заједничко становање, укључујући станове с потпуном услугом одржавања и чишћења за старије особе, студенте, децу и друге друштвене групе, као нпр. домове пензионера, установе и домове који пружају услуге социјалне бриге за старије или хендикепиране

¹ Шифра подкласе врста грађевине коју треба уписати на статистичке обрасце.

Шифра врсте грађевине, према подручју, одељку, групи, и класи	Шифра под-класе ¹	Опис грађевина	Јединица мере
		особе, радничка преноћишта, студентске домове, сиротишта, преноћишта уз зграде интерната, домове за бескућнике, манастире итд. <i>Ова подкласа не обухвата:</i> <ul style="list-style-type: none"> • болнице и клинике; види 12641 • установе с комбинованом услугом смештаја, исхране, неге и лечења за старије особе или хендикепиране особе; види 12641 • затворе, касарне и поправне центре; види 12741. 	
12		Нестамбене зграде	
121		Хотели и сличне зграде	
	1211	Хотели	
	12111	Хотели и мотели Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> • хотеле, мотеле, гостионице са собама, пансионе и сличне зграде за ноћење гостију, с рестораном или без њега. <i>Ова подкласа не обухвата:</i> <ul style="list-style-type: none"> • преноћишта за омладину, планинарске домове, кампове, бунгалове за одмор; види 12120. 	m ² /m ³
	12112	Ресторани, барови и сличне угоститељске зграде Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> • засебне зграде ресторана, барова, кантина. <i>Ова подкласа не обухвата:</i> <ul style="list-style-type: none"> • ресторане у (претежно) стамбеним зградама; види 11100, 11210, 11220 • ресторане у трговачким центрима; види 12300. 	m ² /m ³
1212	12120	Остале зграде за краткотрајни боравак Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> • преноћишта за омладину (хостеле), планинарске домове, децје и породичне кампове, бунгалове за одмор, одмаралишта, као и друге зграде за одмор и ноћење излетника, које нису другде разврстане. <i>Ова подкласа не обухвата:</i> <ul style="list-style-type: none"> • хотеле и сличне зграде за ноћење; види 12111 • паркове за забаву и рекреацију; види 24122. 	m ² /m ³
122	1220	Пословне зграде Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> • зграде које се употребљавају у пословне сврхе, за административне и управне сврхе (банке, поште, пословне зграде локалне управе и државних тела и др.). Ова подкласа такође обухвата: <ul style="list-style-type: none"> • конференцијске и конгресне центре, зграде судова и парламента. <i>Ова подкласа не обухвата:</i> <ul style="list-style-type: none"> • канцеларије у зградама које се претежно користе у друге сврхе. 	m ² /m ³
123	1230	Зграде за трговину на велико и мало	m ² /m ³

Шифра врсте грађевине, према подручју, одељку, групи, и класи	Шифра подкласе ¹	Опис грађевина	Јединица мере
		Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> • трговачке центре, зграде с продавницама, робне куће, издвојене продавнице, апотеке и бутике, сајамске хале, просторе за аукције и изложбе, затворене пијаце, сервисне станице за моторна возила итд. Ова подкласа не обухвата: <ul style="list-style-type: none"> • продавнице у зградама које се претежно користе у друге сврхе (у стамбеним, производним зградама итд.). 	
124		Зграде за саобраћај и комуникације	
1241		Зграде за комуникације, станице, терминали и сличне зграде	
	12411	Зграде друског саобраћаја	m ² /m ³
		Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> • зграде с припадајућим инсталацијама и уређајима у њима на аутобуским станицама. Ова подкласа не обухвата: <ul style="list-style-type: none"> • сервисне станице за моторна возила; види 12300 • резервоаре, силосе, складишта итд.; види 1252 • терминале за угљоводонике; види 23030. 	
	12412	Зграде железничког саобраћаја	m ² /m ³
		Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> • зграде с припадајућим инсталацијама и уређајима у њима на железничким станицама, на станицама жичара, седећих жичара итд. • сигналне (скретничарске) кућице, спремишта (ремизе) за локомотиве и вагоне. Ова подкласа не обухвата: <ul style="list-style-type: none"> • резервоаре, силосе, складишта итд.; види 1252 • железничке пруге; види 212 • терминале за угљоводонике; види 23030. 	
	12413	Зграде ваздушног саобраћаја	m ² /m ³
		Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> • зграде с припадајућим инсталацијама и уређајима у њима на цивилним и војним аеродромима • хангаре за авионе • зграде за контролу летења (контролне торњеве). Ова подкласа не обухвата: <ul style="list-style-type: none"> • аеродромске стазе; види 21300 • терминале за угљоводонике; види 23030. 	
	12414	Зграде воденог саобраћаја	m ² /m ³
		Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> • зграде с припадајућим инсталацијама и уређајима у њима на лучким терминалима • светионике. Ова подкласа не обухвата: <ul style="list-style-type: none"> • резервоаре, силосе, складишта итд.; види 1252 	

Шифра врсте грађевине, према подручју, одељку, групи, и класи	Шифра подкласе ¹	Опис грађевина	Јединица мере
		<ul style="list-style-type: none"> • терминале за угљоводонике; види 23030 • луке; види 21511. 	
	12415	Зграде пошта и телекомуникација Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> • зграде поштанског промета, телефонске централе, телекомуникацијске центре итд. • телефонске говорнице. <i>Ова подкласа не обухвата:</i> <ul style="list-style-type: none"> • телекомуникацијске водове и стубове; види 22130 и 22243. 	m ² /m ³
	12416	Зграде за телевизијско и радио емитовање Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> • зграде за телевизијско и радио емитовање. 	m ² /m ³
	12417	Остале зграде за промет и комуникације	m ² /m ³
1242	12420	Гараже Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> • самосталне зграде гаража (надземне и подземне) и паркиралишта • оставе за бицикле. <i>Ова подкласа не обухвата:</i> <ul style="list-style-type: none"> • гараже и паркиралишта у зградама које се углавном употребљавају у друге сврхе (нпр. у стамбеним зградама) • сервисне станице за моторна возила; види 12300. 	m ² /m ³
125		Индустријске зграде и складишта	
1251	12510	Индустријске зграде Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> • наткривене зграде које се употребљавају за индустријску производњу, нпр. фабрике, радионице, кланице, пиваре, хале за монтажу итд. <i>Ова подкласа не обухвата:</i> <ul style="list-style-type: none"> • резервоаре, силосе и складишта; види 1252 • нестамбене пољопривредне зграде; види 1271 • сложене индустријске грађевине (електране, рафинерије итд.) које нису зграде; види 230. 	m ² /m ³
1252		Резервоари, силоси и складишта	
	12521	Резервоари и силоси Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> • резервоаре и цистерне • резервоаре за нафту и гас • силосе за житарице, цемент и друге суве агрегате. <i>Ова подкласа не обухвата:</i> <ul style="list-style-type: none"> • пољопривредне силосе; види 12713 • водоторњеве и друге резервоаре за воду у локалној водоводној мрежи; види 22222 • терминале за угљоводонике; види 23030. 	m ³

Шифра врсте грађевине, према подручју, одељку, групи, и класи	Шифра подкласе ¹	Опис грађевина	Јединица мере
	12522	Затворена складишта Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> • специјализована складишта затворена с најмање три стране зидовима или преградама • хладњаче. <i>Ова подкласа не обухвата:</i> <ul style="list-style-type: none"> • пољопривредна складишта; види 12712 • складишта отвореног типа; види 12523. 	m ² /m ³
	12523	Наткривена складишта Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> • стално наткривена складишта (с кровом) на отвореном, с мање од три зида или без зидова. <i>Ова подкласа не обухвата:</i> <ul style="list-style-type: none"> • стално наткривена пољопривредна складишта на отвореном; види 12712 • складишта затвореног типа; види 12522. 	m ² /m ³
126		Зграде за културно-уметничку делатност и забаву, образовање, болнице и остале зграде за здравствену заштиту	
1261	12610	Зграде за културно-уметничку делатност и забаву Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> • биоскопе, концертне дворане, оперске куће, позоришта итд. • дворане за састанке и вишенаменске дворане које се углавном употребљавају за културно-уметничку делатност и забаву • казина, циркусе, музичке и плесне дворане, плесне аматерске школе, дискотеке, павиљоне за променадне концерте итд. • зграде у зоолошким вртovima и ботаничким баштама. <i>Ова подкласа не обухвата:</i> <ul style="list-style-type: none"> • музеје, уметничке галерије; види 12620 • спортске дворане; види 12650 • забавне паркове; види 24122. 	m ² /m ³
1262	12620	Музеји и библиотеке Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> • музеје, уметничке галерије, библиотеке и информационо-документационе центре • зграде за чување архивске грађе (архиве). <i>Ова подкласа не обухвата:</i> <ul style="list-style-type: none"> • историјске споменике; види 12730. 	m ² /m ³
1263		Школске зграде и зграде за научноистраживачке делатности	
	12631	Зграде дечјих вртића Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> • зграде у којима се обавља предшколско образовање (јаслице, вртићи). 	m ² /m ³
	12632	Зграде основних школа Ова подкласа обухвата:	m ² /m ³

Шифра врсте грађевине, према подручју, одељку, групи, и класи	Шифра подкласе ¹	Опис грађевина	Јединица мере
		<ul style="list-style-type: none"> зграде за основно образовање зграде специјалних школа за хендикепирану децу. 	
	12633	Зграде средњих и осталих школа Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> зграде средњих школа (нпр. гимназија, техничких и сродних школа, индустријских и других стручних школа). Ова подкласа такође обухвата: <ul style="list-style-type: none"> непрофесионалне возачке школе за моторна возила, за обуку летења и управљање пловим објектима школе за образовање одраслих и школе којима се не може одредити образовни степен. <i>Ова подкласа не обухвата:</i> <ul style="list-style-type: none"> ђачке домове и домове ученика који су издвојене зграде интерната; види 11300 плесне аматерске школе; види 12610. 	m ² /m ³
	12634	Зграде факултета Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> зграде универзитета, факултета, уметничких академија, високих и виших школа. <i>Ова подкласа не обухвата:</i> <ul style="list-style-type: none"> студенске домове; види 11300 библиотеке; види 12620 универзитетске болнице; види 12641. 	m ² /m ³
	12635	Зграде за научноистраживачку делатност Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> зграде које се користе за научно истраживање, истраживачке лабораторије метеоролошке станице, зграде опсерваторија. 	m ² /m ³
1264		Болнице и остале зграде за здравствену заштиту	
	12641	Зграде болница и клиника Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> зграде општих и специјалних болница и клиника у којима се пружа медицинско и хируршко лечење и нега болесних и повређених особа санаторијуме и друге болнице за дужи боравак и негу болесника психијатријске болнице, породилишта. Ова подкласа такође обухвата: <ul style="list-style-type: none"> универзитетске болнице, болнице за особе на преваспитању, затворенике и војнике зграде болница и лечилишта које се користе за термално лечење, таласотерапију и функционалну рехабилитацију установе са комбинованом услугом смештаја, исхране, неге и лечења за старије особе или хендикепирана лица. <i>Ова подкласа не обухвата:</i> <ul style="list-style-type: none"> установе и домове које пружају услуге социјалне бриге за старије или хендикепиране особе; види 11300. 	m ² /m ³

Шифра врсте грађевине, према подручју, одељку, групи, и класи	Шифра подкласе ¹	Опис грађевина	Јединица мере
12642		Остале зграде за здравствену заштиту Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> • зграде домова здравља, здравствених станица, станица за хитну помоћ, поликлиника и лекарских ординација • центре за трансфузију крви, за прикупљање мајчиног млека • центре за заштиту мајки и деце. Ова подкласа не обухвата: <ul style="list-style-type: none"> • зграде апотека; види 12300. 	m ² /m ³
12643		Зграде за ветеринарско лечење Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> • зграде ветеринарских станица, болница и приватних ординација за лечење животиња. 	
1265	12650	Спортске дворане Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> • зграде за спортове који се одржавају у затвореном простору (кошаркашка и тениска игралишта, пливалишта, гимнастичке дворане, дворане за клизање, хокеј итд.) и које имају просторе за гледаоце (трибине, подесте, терасе итд.), као и за учеснике (тушеве, гардеробе итд.). Ова подкласа не обухвата: <ul style="list-style-type: none"> • вишенаменске дворане које се углавном употребљавају за културно-уметничку делатност и забаву; види 12610 • спортске терене који се употребљавају за спортове на отвореном, нпр. отворена тениска игралишта, отворене базене итд.; види 24110. 	m ² /m ³
127		Остале нестамбене зграде	
1271		Пољопривредне зграде	
12711		Стаје за стоку и живинарници Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> • стаје за краве, овце и козе, коњушнице, свињце, штенаре и зграде за узгој др. животиња (нпр. крзнаша), индустријске и остале живинарнике. Ова подкласа не обухвата: <ul style="list-style-type: none"> • зграде у зоолошким вртovima и ботаничким баштама; види 12610. 	m ² /m ³
12712		Зграде за узгој, производњу и смештај пољопривредних производа Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> • зграде за чување и узгој пољопривредних производа, као нпр. складишта за пољопривредне производе, амбаре, кошеве, трапове, стакленике, винарије, винске подруме и др. 	m ² /m ³
12713		Пољопривредни силоси Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> • силосе за потребе пољопривредне производње. Ова подкласа не обухвата: <ul style="list-style-type: none"> • силосе за житарице и друге силосе у прерађивачкој индустрији. 	m ³
12714		Остале пољопривредне зграде Ова подкласа обухвата:	m ² /m ³

Шифра врсте грађевине, према подручју, одељку, групи, и класи	Шифра подкласе ¹	Опис грађевина	Јединица мере
		<ul style="list-style-type: none"> • гараже, хангаре и друге зграде за смештај пољопривредних машина и алата, као и остале пољопривредне помоћне зграде. 	
1272		Зграде за обављање верских и других обреда	
	12721	Зграде за обављање верских обреда Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> • цркве, капеле, џамије, синагоге, катедрале итд. <i>Ова подкласа не обухвата:</i> <ul style="list-style-type: none"> • секуларизоване црквене грађевине које се користе као музеји; види 12620 • историјске споменике; види 12730. 	m ² /m ³
	12722	Зграде на гробљима Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> • мртвачнице, просторије за испраћај и крематоријуме. <i>Ова подкласа не обухвата:</i> <ul style="list-style-type: none"> • капеле и цркве на гробљима; види 12721 • гробнице са споменицима или без споменика; види 12723. 	m ² /m ³
	12723	Остале грађевине на гробљима Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> • гробнице са споменицима или без споменика. 	—
1273	12730	Историјски или заштићени споменици Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> • историјске или заштићене зграде, било које врсте, које се не користе у друге сврхе • заштићене рушевине, археолошке ископине и преисторијска налазишта • кипове, комеморативне, уметничке или декоративне грађевине. <i>Ова подкласа не обухвата:</i> <ul style="list-style-type: none"> • музеје; види 12620 • зграде за обављање верских обреда; види 12721. 	—
1274		Остале зграде, другде неklasификоване	
	12741	Касарне и остале зграде за војску, полицију или ватрогасце Ова подкласа такође обухвата: <ul style="list-style-type: none"> • затворе, казненопоправне центре и сл. <i>Ова подкласа не обухвата:</i> <ul style="list-style-type: none"> • болнице за кажњенике, затворенике и војнике; види 12641 • војне објекте који нису зграде; види 24200. 	m ² /m ³
	12742	Остале зграде, другде неklasификоване Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> • настрешнице на аутобуским станицама, јавне клозете, перионице итд. <i>Ова подкласа не обухвата:</i> <ul style="list-style-type: none"> • телефонске говорнице; види 12415 • болнице за кажњенике, затворенике и војнике; види 12641. 	m ² /m ³

Шифра врсте грађевине, према подручју, одељку, групи, и класи	Шифра подкласе ¹	Опис грађевина	Јединица мере
2 ОСТАЛЕ ГРАЂЕВИНЕ			
21	Саобраћајна инфраструктура		
211	Аутопутеви, путеви и улице (за саобраћај моторних возила)		
2111	Аутопутеви и остали путеви		
21111	Аутопутеви		m
	Ова подкласа обухвата:		
	<ul style="list-style-type: none"> • путеве који су изграђени и намењени искључиво за саобраћај моторних возила, који имају најмање четири саобраћајне траке, тј. по две за сваки смер вожње, међусобно физички одвојене (ширине најмање 3,25m) и по једну траку за заустављање возила у нужди, без укрштања са попречним путевима и пругама у истом нивоу. 		
	Ова подкласа такође обухвата:		
	<ul style="list-style-type: none"> • све потребне инсталације (расвета, сигнализација) које омогућују сигурно одвијање саобраћаја и паркирања. 		
	Ова подкласа не обухвата:		
	<ul style="list-style-type: none"> • мостове и вијадукте; види 21410 		
	<ul style="list-style-type: none"> • тунеле и подземне пролазе; види 21420 		
	<ul style="list-style-type: none"> • пратеће услужне објекте (сервисне станице за поправку моторних возила, бензинске пумпе, мотеле, ресторане). 		
21112	Остали путеви (за саобраћај моторних возила)		m
	Ова подкласа обухвата:		
	<ul style="list-style-type: none"> • путеве с најмање две саобраћајне траке ширине од по најмање 3 м, којима је омогућен сигуран саобраћајни ток возила брзином од најмање 60 km/h, по којима се смеју кретати само моторна возила, укључујући и раскрснице. 		
	Ова подкласа такође обухвата:		
	<ul style="list-style-type: none"> • све потребне инсталације (расвета, сигнализација) које омогућују сигурно одвијање саобраћаја и паркирања. 		
	Ова подкласа не обухвата:		
	<ul style="list-style-type: none"> • мостове и вијадукте; види 21410 		
	<ul style="list-style-type: none"> • тунеле и подземне пролазе; види 21420 		
	<ul style="list-style-type: none"> • пратеће услужне објекте (сервисне станице за поправку моторних возила, бензинске пумпе, мотеле, ресторане). 		
2112 21120	Остали путеви и улице		m
	Ова подкласа обухвата:		
	<ul style="list-style-type: none"> • улице и путеве унутар градова и осталих насеља, као и сеоске и шумске путеве и путеве на којима се одвија саобраћај моторних возила, бицикала или запрежних возила, укључујући раскрснице, обилазнице и кружне токове, отворена паркиралишта, пешачке стазе и зоне, тргове, бициклистичке и јахачке стазе. 		
	Ова подкласа такође обухвата:		
	<ul style="list-style-type: none"> • све потребне инсталације (расвета, сигнализација) које омогућују сигурно одвијање саобраћаја и паркирања. 		

Шифра врсте грађевине, према подручју, одељку, групи, и класи	Шифра подкласе ¹	Опис грађевина	Јединица мере
212		Железничке пруге	
2121	21210	Међумесне железничке пруге Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> главне железничке пруге јавног саобраћаја и споредне колосеке (укључујући доњи и горњи строј пруге), железничких станица, железничких прелаза и раскрсница и пруге у ранжирним станицама. Ова подкласа такође обухвата: <ul style="list-style-type: none"> сву потребну железничку инфраструктуру која омогућује сигурно одвијање саобраћаја (инсталације за расвету, сигнализацију, сигурност и електрификацију). <i>Ова подкласа не обухвата:</i> <ul style="list-style-type: none"> зграде железничких станица; види 12412 мостове и вијадукте; види 21410 тунеле и подземне пролазе; види 21420. 	m трасе
2122		Градске железничке пруге	
	21221	Градске железничке пруге Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> градску и приградску мрежу железнице одвојену од осталог саобраћаја градску подземну железницу, надземну железницу (изнад нивоа градских саобраћајница), жичану железницу. Ова подкласа такође обухвата: <ul style="list-style-type: none"> инсталације за расвету, сигнализацију, сигурност и електрификацију пруга. 	m трасе
	21222	Трамвајске пруге Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> трамвајске пруге инсталације за расвету, сигнализацију, сигурност и електрификацију пруга. 	m трасе
213	2130	21300 Аеродромске стазе Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> стазе за полетање, слетање или рулање (писте). Ова подкласа такође обухвата: <ul style="list-style-type: none"> инсталације за расвету, сигнализацију и сигурност промета писта. <i>Ова подкласа не обухвата:</i> <ul style="list-style-type: none"> инсталације у аеродромским зградама; види 12413. 	—
214		Мостови, вијадукти, тунели и подземни пролази	
	2141	21410 Мостови и вијадукти Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> друмске и железничке мостове (металне, армирано-бетонске или од других материјала) и вијадукте. Ова подкласа такође обухвата: <ul style="list-style-type: none"> инсталације за расвету, сигнализацију и сигурност промета на мостовима 	—

Шифра врсте грађевине, према подручју, одељку, групи, и класи	Шифра подкласе ¹	Опис грађевина	Јединица мере
		<ul style="list-style-type: none"> покретне мостове, сеоске и шумске мостове са шинама као и пешачке мостове. 	
2142	21420	Тунели и подземни пролази Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> друмске и железничке тунеле, галерије и подземне пролазе пешачке подземне пролазе. Ова подкласа такође обухвата: <ul style="list-style-type: none"> инсталације за освету, сигнализацију и сигурност промета у тунелима и пролазима. 	—
215		Луке, пловни канали, бране и остали хидрографевински објекти	
	2151	Луке и пловни канали	
	21511	Поморске и речне луке Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> поморске и речне луке (пристаништа, докове, гатове, молове итд.) Ова подкласа такође обухвата: <ul style="list-style-type: none"> војна пристаништа докове (навозе) у бродоградилиштима. Ова подкласа не обухвата: <ul style="list-style-type: none"> светионике; види 12414 броне и сличне конструкције за задржавање воде; види 21520 обалне и речне термине за угљоводонике; види 23030 пристаништа у марилама; види 24121. 	
	21512	Пловни канали Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> пловне канале. Ова подкласа не обухвата: <ul style="list-style-type: none"> броне и сличне конструкције за задржавање воде; види 21520 мостове и тунеле на каналима, уставе; види 21513. 	
	21513	Грађевине на рекама и каналима Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> грађевине на рекама и каналима (уставе, мостове и тунеле на каналима), изграђене обале и путеве за тегљење (уз обалу). Ова подкласа не обухвата: <ul style="list-style-type: none"> броне и сличне конструкције за задржавање воде; види 21520 обалне и речне термине за угљоводонике; види 23030. пристаништа; види 21511. 	
2152	21520	Бране и насипи Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> броне и сличне конструкције за задржавање воде за било коју намену: за потребе хидроелектрана, наводњавање, регулацију водотока, заштиту од поплава насипе, грађевине за заштиту обала. Ова подкласа не обухвата: <ul style="list-style-type: none"> уставе; види 21513 	

Шифра врсте грађевине, према подручју, одељку, групи, и класи	Шифра подкласе ¹	Опис грађевина	Јединица мере
		<ul style="list-style-type: none"> хидроелектране; види 23020. 	
2153	21530	Аквадукти, хидрограђевински објекти за одводњавање и наводњавање Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> канале за наводњавање и друге грађевине за снабдевање водом ради култивисања земљишта аквадукте дренажу, отворене јаме за одвођење. Ова подкласа не обухвата: <ul style="list-style-type: none"> аквадукте као историјске споменике; види 12730 брране; види 21520 водоводе; види 2212 и 2222. 	
22		Цевоводи, комуникациони и електрични водови	
221		Међумесни (даљински) цевоводи, комуникациони и електрични водови	
	2211	Међумесни (даљински) нафтоводи и гасоводи	
	22111	Међумесни (даљински) нафтоводи Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> међумесне надземне, подземне или подморске цевоводе за транспорт сирове нафте и нафтних производа. Ова подкласа такође обухвата: <ul style="list-style-type: none"> црпне станице. Ова подкласа не обухвата: <ul style="list-style-type: none"> терминале за угљоводонике; види 23030. 	—
	22112	Међумесни (даљински) гасоводи Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> међумесне надземне, подземне или подморске цевоводе за транспорт гаса. Ова подкласа такође обухвата: <ul style="list-style-type: none"> црпне станице. Ова подкласа не обухвата: <ul style="list-style-type: none"> водоводе; види 2122 и 2222 локалну мрежу гасовода; види 22210 терминале за угљоводонике; види 23030. 	m
	22113	Међумесни (даљински) цевоводи за хемијске и друге производе Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> међумесне надземне, подземне или подморске цевоводе за хемијске и друге производе. Ова подкласа не обухвата: <ul style="list-style-type: none"> водоводе; види 22121 и 22221 локалну мрежу гасовода; види 22210 терминале за угљоводонике; види 23030. 	—

Шифра врсте грађевине, према подручју, одељку, групи, и класи	Шифра подкласе ¹	Опис грађевина	Јединица мере
2212		Међумесни (даљински) водоводи	
	22121	Међумесни (даљински) водоводи Ова подкласа обухвата: • међумесни надземни, подземни или подморски водовод. <i>Ова подкласа не обухвата:</i> • канале за наводњавање и аквадукте; види 21530 • локалне водоводе; види 22221 и 22222.	m
	22122	Остале грађевине уз међумесне водоводе Ова подкласа обухвата: • водозахвате, грађевине (уређаје) за чишћење воде и црпне станице. <i>Ова подкласа не обухвата:</i> • канале за наводњавање и аквадукте; види 21530.	—
2213	22130	Међумесни телекомуникациони водови Ова подкласа обухвата: • међумесне надземне, подземне или подморске телекомуникационе водове, релејне системе, радио и телевизијске или кабловске мреже, релејне торњеве, телекомуникационе стубове и инфраструктуру за радиокомуникацију. <i>Ова подкласа не обухвата:</i> • далеководе; види 2214 • локалну телекомуникациону мрежу; види 22243.	—
2214		Далеководи	
	22141	Далеководи Ова подкласа обухвата: • међумесне надземне или подземне водове за дистрибуцију електричне енергије високог или средњег напона • стубове далековода (пилони). <i>Ова подкласа не обухвата:</i> • инсталације за друмску расвету; види 2111 и 21120 • локалне водове за дистрибуцију електричне енергије и помоћне инсталације; види 22241 и 22242.	—
	22142	Трансформаторске станице Ова подкласа обухвата: • трансформаторске станице и подстанице. <i>Ова подкласа не обухвата:</i> • инсталације за друмску расвету; види 2111 и 21120. • градске водове за дистрибуцију електричне енергије и помоћне инсталације; види 22241 и 22242.	—
222		Локални цевоводи и водови	
	2221	Локална мрежа гасовода Ова подкласа обухвата: • локалне надземне или подземне цевоводе за дистрибуцију гаса (ван зграда).	m

Шифра врсте грађевине, према подручју, одељку, групи, и класи	Шифра подкласе ¹	Опис грађевина	Јединица мере
		Ова подкласа не обухвата:	
		• међумесне гасоводе; види 22112.	
2222		Локални водоводи, пароводи и топоводи	
	22221	Локални водоводи	m
		Ова подкласа обухвата:	
		• локалне цевоводе за дистрибуцију воде (мрежа ван зграда).	
		Ова подкласа не обухвата:	
		• објекте за наводњавање; види 21530.	
	22222	Остале грађевине у локалној водоводној мрежи	—
		Ова подкласа обухвата:	
		• водоторњеве и друге резервоаре за воду, изворишта, фонтане (чесме) и хидранте итд.	
		Ова подкласа не обухвата:	
		• објекте за наводњавање; види 21530.	
	22223	Пароводи и топоводи	m
		Ова подкласа обухвата:	
		• локалне цевоводе за топлу воду, пару или компримовани ваздух (цеви ван зграда).	
f	2223	Канализациона мрежа	
	22231	Јавна канализациона мрежа	m
		Ова подкласа обухвата:	
		• спољну канализациону мрежу	
		• канализационе колекторе.	
	22232	Остала канализациона мрежа	m
		Ова подкласа обухвата:	
		• спољне канализационе канале и колекторе који нису у склопу јавне канализације, као нпр. у болничком или фабричком кругу, у кругу туристичког насеља итд.	
	22233	Објекти за прикупљање и пречишћавање отпадних вода	—
		Ова подкласа обухвата:	
		• грађевине с одговарајућим уређајима за пречишћавање отпадних вода или без њих (нпр. сабирне јаме, таложнице, сепараторе уља, аерогене базене, септичке јаме).	
	2224	Локални електрични и телекомуникациони водови	
	22241	Локални електрични водови	—
		Ова подкласа обухвата:	
		• локалне електричне надземне или подземне водове.	
	22242	Локалне трансформаторске станице	—
		Ова подкласа обухвата:	
		• трансформаторске станице и подстанице.	

Шифра врсте грађевине, према подручју, одељку, групи, и класи	Шифра под-класе ¹	Опис грађевина	Јединица мере
22243		Локални телекомуникациони водови Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> • локалне телекомуникационе водове, надземне или подземне, као и помоћне инсталације (телеграфске стубове итд.). Ова подкласа такође обухвата: <ul style="list-style-type: none"> • локалне телевизијске каблове и заједничке антене. 	—
23		Сложене индустријске грађевине	
230		Сложене индустријске грађевине – Овај одељак обухвата сложене индустријске објекте и постројења (електране, рафинерије итд.) који нису зграде.	
2301	23010	Грађевине за рударство и вађење нафте и гаса Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> • објекте и постројења за рударство, вађење угљоводоника, каменоломе, експлоатацију шљунка итд. (нпр. станице за утовар и истовар, торњеве за проветравање итд.) • објекте за производњу гипса, цемента, цигле и црепа итд. 	—
2302	23020	Електране Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> • објекте и опрему за производњу електричне енергије, нпр. хидроелектране, термоелектране на угаљ, нуклеарне електране, електране на ветар. Ова подкласа такође обухвата: <ul style="list-style-type: none"> • објекте и постројења за обраду и прераду нуклеарног материјала • пећи за спаљивање отпадака. Ова подкласа не обухвата: <ul style="list-style-type: none"> • бране; види 21520 • далеководе, укључујући трансформаторске станице и подстанице; види 2214. 	—
2303	23030	Грађевине и постројења за хемијску индустрију Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> • грађевинске објекте и постројења у хемијској индустрији, петрохемијска постројења или рафинерије. Ова подкласа такође обухвата: <ul style="list-style-type: none"> • терминале за угљоводонике • коксаре и плинаре. 	—
2304	23040	Објекти и постројења у тешкој индустрији, другде неklasификовани Ова подкласа обухвата: <ul style="list-style-type: none"> • објекте и инсталације у тешкој индустрији, као што су високе пећи, ваљанице челика, ливнице итд. 	—

Шифра врсте грађевине, према подручју, одељку, групи, и класи	Шифра подкласе ¹	Опис грађевина	Јединица мере
24		Остале непоменуте грађевине	
241		Грађевине за спорт и рекреацију	
2411	24110	Спортски терени	—
		Ова подкласа обухвата:	
		• терене и припадајуће објекте (осим зграда) намењене за спортове који се одржавају на отвореном, као што су фудбал, безбол, рагби, морски спортови, трчање, лаке атлетике, аутомобилске, бициклистичке или коњске трке.	
		Ова подкласа не обухвата:	
		• спортске дворане за спортове у затвореном; види 12650	
		• игралишта, забавне паркове, игралишта за голф; види 24122	
		• пристаништа у марилама; види 24121.	
2412		Остале грађевине за спорт и рекреацију	
	24121	Пристаништа у марилама	—
		Ова подкласа не обухвата:	
		• угоститељске зграде у марилама; види 1211.	
	24122	Остале грађевине за спорт и рекреацију	—
		Ова подкласа обухвата:	
		• забавне паркове, као и друге грађевине на отвореном, укључујући и грађевине на брдским теренима (скијашке стазе и лифтове, седеће жичаре итд.), игралишта за голф, спортска узлетишта, хиподроме, објекте који се претежно користе за морске спортове, опрему на плажама	
		• јавне вртове и паркове, зоолошке вртове и ботаничке баште.	
		Ова подкласа не обухвата:	
		• планинске долове; види 12120	
		• зграде на станицама жичара и седећих жичара; види 12412	
		• зграде за забаву; види 12610	
		• зграде у зоолошким вртovima и ботаничким баштама; види 12610	
		• спортске дворане; види 12650.	
242		Остале грађевине (осим зграда), другде неklasификоване	
2420	24200	Остале грађевине (осим зграда), другде неklasификоване	—
		Ова подкласа обухвата:	
		• војне објекте (утврђења, стражаре, бункере, стрелишта, центре за војно тестирање итд.)	
		• објекте другде неklasификоване, укључујући места за лансирање сателита.	
		Ова подкласа такође обухвата:	
		• одлагалишта смећа (депоније).	
		Ова подкласа не обухвата:	
		• зграде и инсталације у аеродромима; види 12413	
		• касарне (зграде); види 12741	
		• војна пристаништа; види 21511.	

Припремила Група за статистику грађевинарства

Мр Славица Гажо
Дејана Ђорђевић
Милка Ђука

Редакција

Руководилац: П. Чановић
Чланови: Г. Бјелобрк, Љ. Живадиновић и М. Смолчић

Лектор: Емилија Видановић

Технички уредник: Загорка Раденковић

ШТАМПА

Републички завод за статистику Србије, Београд, Милана Ракића 5
Телефон: 2412-922 • Телефакс: 2411-260
Број страна: 35 • Тираж: 600